Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002492

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-07-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ НУБіП України № 1466 С від 09.09.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гордина Наталія Юріївна
2. Nataliia Y. Hordyna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Агрономія

Дата захисту: 22-08-2024

Спеціальність за освітою: Землевпорядкування та кадастр

Місце роботи здобувача: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): РСВР 100

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.29.21, 68.29.23, 68.35.37

Тема дисертації:

1. Продуктивність сафлору красильного (Carthamus tinctorius L.) залежно від елементів технології вирощування в умовах Правобережного Лісостепу України

2. Productivity of safflower (Carthamus tinctorius L.)depending on the elements of cultivation technology in the conditions of the Right Bank Forest Steppe of Ukraine

Реферат/анотація:

1. У дисертації висвітлено особливості росту, розвитку та утворення продуктивності сафлору красильного сортів Добриня та Сонячний під впливом зміни елементів технології вирощування: ширини міжрядь та норми висіву в умовах Правобережного Лісостепу України. Встановлено, що за вирощування сорту Добриня або Сонячний з шириною міжрядь 19 см та нормами висіву 100–200 тис. шт./га отримано найкоротшу тривалість вегетації. При цьому, зростання норми висіву навіть до 300 тис. шт./га сприяло збільшенню тривалості вегетації на 2–4 доби. В цілому ж, за подовження тривалості окремих фенофаз упродовж вирощування з шириною міжрядь 57 см та нормою висіву 200–300 тис. шт./га на цих варіантах отримано й триваліший період загальної вегетації. Досліджено, що густота посівів на час повних сходів відрізнялася від

запланованої, проте перебувала в межах допустимих відхилень ±10 %. Визначено, що густота посівів на час збирання сафлору відображала втрати рослинності впродовж вегетації. Тому загалом для сорту Добриня вони складали 10,9 тис. шт./га, а для сорту Сонячний – 11,3 тис. шт./га, порівняно з обліком на час повних сходів. Також, за ширини міжрядь 19 см втрати рослин були найбільші – 11,7 тис. шт./га, коли за міжрядь 38 см становили 10,6 тис. шт./га, а за міжрядь в 57 см – 10,8 тис. шт./га. Водночас за зростання густоти посівів також підвищувався рівень конкурентних втрат рослин: за густоти 100 тис. шт./га їх було 4,7 тис. шт./га, в 200 тис. шт./га – 10,7, а за густоти 300 тис. шт./га – 17,8 тис. шт./га. Встановлено, що за вирощування сорту Добриня на варіанті ширини міжрядь 38 см та норми висіву 300 тис. шт./га накопичено 4,78 т/га сухої речовини, а за аналогічних показників вирощування сорту Сонячний – 4,83 т/га. Найменший рівень забур'яненості сафлору визначено за вирощування обох досліджуваних сортів сафлору з шириною міжрядь 19 см та густотою посівів 300 тис. шт./га. Відповідно, в цілому по досліду за ширини міжрядь 19 см спостерігалася найменша кількість бур'янів у посівах сафлору – 14,3 шт./м2, тоді як зростання ширини міжрядь до 38 см збільшувало на 4,6 шт./м2, а за ширини 57 см кількість підвищувалася на 11,7 шт./м2 до базового варіанта досліду. Щодо густоти посівів сафлору, то підвищення норми висіву, навпаки – сприяло отриманню меншого рівня забур'яненості посівів. Так, за густоти 100 тис. шт./га бур'янів було 22,8 шт./м2, за 200 тис. шт./га – 19,5 шт./м2, а за 300 тис. шт./га – 17,1 шт./м2. Встановлено, що площа листкової поверхні сафлору красильного зростала по мірі збільшення ширини міжрядь та норми висіву, що підкреслює важливість оптимізації розташування рослин в полі, як складової ефективного фотосинтезу та подальшого формування врожаю. Так, на час цвітіння в сорту Добриня площа листя становила 32,7, а в сорту Сонячний – 31,2 тис. м2/га. Загалом сорти різнилися на 1,5 тис. м2/га, що перевищувало значення найменшої істотної різниці по досліду. Визначено, що в період бутонізації рослин сафлору красильного в сорту Добриня кращий вміст суми хлорофілів був на варіантах із шириною міжрядь 38 см та нормою висіву 200 та 300 тис. шт./га – 5,21 та 5,24 мг/г сухої речовини. Аналогічно, в сорту Сонячний ширина міжряддя 38 см та норма висіву 200 та 300 тис. шт./га сприяли формуванню вмісту суми хлорофілів 5,19 та 5,22 мг/г сухої речовини. Визначено, що в цілому за роки досліджень за вирощування сорту Добриня кращі показники маси насіння з рослини отримано за вирощування рослин із шириною міжрядь 19 см та нормою висіву 100 тис. шт./га – 19,2 г/рослину, тоді як за вирощування сорту Сонячний з шириною міжрядь 38 см та нормою висіву 100 тис. шт./га кращий показник маси по досліду був 19,5 г/рослину.

2. The dissertation highlights the peculiarities of growth and development and the formation of productivity of dyeing safflower varieties Dobrynya and Sonyachny under the influence of changes in the elements of cultivation technology: the width of the rows and the density of crops in the conditions of the Right Bank Forest Steppe of Ukraine. It was established that the shortest duration of vegetation was obtained by growing the Dobrynya or Sonyachny varieties with a row width of 19 cm and sowing rates of 100–200 thousand pieces/ha. At the same time, the increase in the sowing rate even up to 300,000 units/ha contributed to an increase in the duration of the growing season by 2–4 days. In general, for the extension of the duration of individual phenophases when growing with a row width of 57 cm and a density of crops of 200–300 thousand units/ha, these options also resulted in a longer period of general vegetation. It was investigated that the density of crops at the time of full emergence differed from the planned one, but was within the limits of permissible deviations of ±10 %. It was determined that the density of crops at the time of harvesting of safflower reflected the loss of vegetation during the growing season, and therefore, in general, for the Dobrynya variety, they amounted to 10.9 thousand units/ha, and for the Sonyachny variety – 11.3 thousand units/ha, compared with accounting for the time of full stairs. Also, with a row spacing of 19 cm, the loss of plants was the greatest – 11.7 thousand pieces/ha, when with a row spacing of 38 cm it was 10.6 thousand pieces/ha, and with a row spacing of 57 cm – 10.8 thousand. units/ha. At the same time, the level of competitive losses of plants also increased as the density of crops increased, at a density of 100,000 plants/ha they were 4.7 thousand plants/ha, at a density of 200,000 plants/ha – 10.7, and at a density of 300 thousand pieces/ha – 17.8 thousand pieces/ha. It was established that 4.78 t/ha of dry matter was accumulated during the cultivation of the Dobrynya variety on the variant of the row width of 38 cm and the sowing rate of 300,000 plants/ha, and 4.83 t/ha when growing the Sonyachny variety with similar parameters. The lowest level

of weediness of safflower was determined for the cultivation of both studied varieties of safflower with a row spacing of 19 cm and a planting density of 300,000 pieces/ha. Accordingly, in general, according to the experiment, the lowest number of weeds in safflower crops was observed with a row width of 19 cm – 14.3 weeds/m2, while the growth of the row width to 38 cm increased by 4.6 weeds/m2, and 57 cm, the number increased by 11.7 pcs./m2 to the basic version of the experiment. As for the density of safflower crops, increasing the sowing rate, on the contrary, contributed to a lower level of crop weediness. Thus, at a density of 100,000 weeds/ha, there were 22.8 weeds/m2, at 200,000 weeds/ha – 19.5 weeds/m2, and at a density of 300,000 weeds/ha – 17.1 weeds/m2. It was established that the area of the leaf surface of the dyeing safflower increased as the width of the rows and the rate of sowing increased, which emphasizes the importance of optimizing the location of plants in the field as a component of effective photosynthesis and subsequent crop formation. Thus, at the time of flowering in the Dobrynya variety, the leaf area was 32.7, and in the Sonyachny variety – 31.2 thousand m2/ha, the varieties differed in general by 1.5 thousand m2/ha, which exceeded the value of the smallest significant difference according to the experiment. It was determined that during the period of budding of dye safflower plants in the Dobrynya variety, the best content of the amount of chlorophyll was on the options with a width of 38 cm between rows and a density of crops – 200 and 300 thousand pieces/ha – 5.21 and 5.24 mg/g of dry matter. Similarly, in the Sonyachny variety, the row width of 38 cm and the density of crops – 200 and 300 thousand units/ha contributed to the formation of the total chlorophyll content of 5.19 and 5.22 mg/g of dry matter. It was also determined that, in general, over the years of research on the cultivation of the Dobrynya variety, the best indicators of seed mass per plant were obtained for the cultivation of plants with a row spacing of 19 cm and a seeding rate of 100,000 seeds/ha – 19.2 g/plant, while for the cultivation of the Sonyachny variety with a row width of 38 cm and a seeding rate of 100,000 pieces/ha, the best weight indicator according to the experiment was 19.5 g/plant.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Каленська С. М., Гордина Н. Ю. Структура врожайності сортів сафлору красильного залежно від ширини міжрядь та норми висіву насіння. Новітні агротехнології. 2023. Т. 11. №. 3.
- Гордина Н. Ю. Біометричні характеристики сафлору красильного (Carthamus tinctorius L.) залежно від норми висіву насіння та ширини міжряддя. Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2024. № 1/107.
- Каленська С. М., Гордина Н. Ю. Фотосинтетична діяльність посівів сафлору красильного залежно від елементів технології вирощування. Новітні агротехнології. 2024. Т. 12. № 1.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; вдосконалено питання елементів технології вирощування сафлору красильного завдяки оптимізації площі живлення рослин та їх впливу на ріст і продуктивність посівів.

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U109959

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каленська Світлана Михайлівна

2. Svitlana M. Kalenska

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Андрій Васильович

2. Andrii V. Melnyk

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7318-6262

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поляков Олександр Іванович

2. Oleksandr I. Poliakov

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1505-5154

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут олійних культур Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 01296051

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, с. Сонячне, Запорізький р-н., 69093, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Домарацький Євгеній Олександрович

2. Yevhenii O. Domaratskyi

Кваліфікація: д. с.-г. н., доц., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3912-1611

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493020

Місцезнаходження: вул. Стрітенська, буд. 23, Херсон, 73006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вишнівський Петро Станіславович

2. Petro S. Vyshnivskyi

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1362-4931

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Цюк Олексій Анатолійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Цюк Олексій Анатолійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Боярчук Сергій Васильович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна